

23.2.2020

לכבוד

מר שרון אפק (אלוף)

פרקליט צבאי ראשי

בפקס: 03-5694526

שלום רב,

**הנדון: פתיחה בחקירה פלילית בגין חילול והתנהגות באכזריות בגופת תושב רצועת עזה
על ידי הצבא הישראלי**

הריני לפנות אליכם בדרישה להורות על פתיחת חקירה פלילית עצמאית וזאת בגין התנהגות אכזרית בגופה של תושב רצועת עזה וחילול כבוד המת וזאת מהנימוקים המפורטים להלן:

1. היום, 23.2.2020, פורסם בכלי תקשורת בדרום רצועת עזה תיעוד מצמרר של התנהגות אכזרית מטעם הצבא הישראלי וחילול כבוד המת. בתיעוד הארוע מזרחית ליישוב ח'אן יונס בדרום הרצועה, נצפתה גופה מונחת בתוך כף של טרקטור השייך לצבא הישראלי. לאחר שמספר צעירים מהרצועה הבינו במה מדובר הם החלו להתקרב לטרקטור הנ"ל במטרה למשוך את הגופה מכף הטרקטור. תוך כדי כך ירה הצבא הישראלי לעבר הצעירים הנ"ל ולפחות אחד מהם נפגע קשות ולאחר מכן נצפה מפונה מזירת הארוע. לאחר מכן, וכפי שעולה מהתיעוד, נצפה הטרקטור בהמשך פעולה תוך כדי שהוא מפיל במתכוון את הגופה, מושך אותה בכף הטרקטור ומעלה אותה חזרה אל הכף. בשלב מסויים בניסיון נוסף להתעלל בגופה, מנסה נהג הטרקטור למשוך שוב את הגופה מהרצפה והגופה נתקעת בשיני הכף ונתלית בו תוך כדי המשך נהיגה.

2. הארוע המצמרר הנ"ל התרחש אל מול עיניהם של תושבי רצועה רבים אשר נצפו מזועזעים ממראה עיניהם. התנהגות כזו של הצבא, שבה מתעללים בגופת אדם מת, מחללים את גופתו ומתעללים בה, הינה התנהגות אכזרית ביותר ופגיעה חמורה בכבוד המת.

** לצפייה בתיעוד ראו:

<https://www.facebook.com/ShehabAgency.MainPage/videos/48253179596564>

8/

3. ביצוע מעשה אכזרי זה במתכוון ובמטרה לפגוע ברגשות משפחת המת והאנשים שנכחו במקום וצפו בארוע, הוא פגיעה חמורה בכבודם והשפלתם תוך העברת מסר, כי הן בחיים והן במוות, תושבים אלו יהיו מושפלים.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ס.ב 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

4. כפי שעולה מכלל 113 של הצלב האדום, אשר פירש את החובה להימנע מחילול גופת מת בידי לחימה, נקבע כי חילול וביתור גופת מת במהלך לחימה מוגדרת כפשע מלחמה במסגרת העבירה המוגדרת כ"פגיעה בכבוד האדם, בפרט מתן יחס מביש ומשפיל כפשע מלחמה" המעוגנת בסעיף 8(2)(ב)(xxi) לאמנת רומא. יסודות עבירה זו כוללות השפלה, ביזה או פגיעה באופן אחר בכבוד של אדם כאשר "אנשים" לפי סעיף זה כוללת גם אנשים מתים.

5. החובה לנקוט בכל האמצעים הדרושים כדי למנוע את חילול כבוד המת מעוגנת בידי הלחימה. סעיף 16 לאמנת האג משנת 1907 קבע זאת במפורש. חובה זו עוגנה לאחר מכן באמנות גינבה שהן חלק מהמשפט המנהגי המחייב (ראו סעיף 15 לאמנת גינבה הראשונה; סעיף 18 לאמנת גינבה השנייה וסעיף 16 לאמנת גינבה הרביעית. וכן ראו סעיף 34(1) לפרוטוקול הראשון של האמנות). כמו כן סעיף 27 לאמנת גינבה הרביעית קובעת חובה להגן על כבוד התושבים המקומיים. בהקשר לסעיף זה נקבע בעניין **אלאקצא** כי הוראה זו משתרעת לא רק על שמירת כבודם של החיים אלא גם על כבודם של המתים (ראו: בג"ץ 4638/07 **חברת אלאקצא אלמובאראק בע"מ נגד חברת החשמל לישראל** (פורסם בנבו, 29.10.2007). כמו כן סעיף 130 לאמנת גינבה הרביעית עוסק במפורש בחובת השמירה על כבודם של המתים.

6. נוסף, כי המשפט הבינלאומי בעניין זכויות האדם אוסר על התנהגות אכזרית מצד מדינה. האמנה הבינלאומית נגד עינויים, יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים ומשפילים, שישראל חתמה ואישרה אוסרת על מדינות חברות לנקוט במעשים בלתי אנושיים, משפילים ואכזריים.

7. למותר לציין, כי איסור הפגיעה בכבוד המת, הוכר גם על ידי פסיקת בית המשפט העליון, אשר קבע כי פגיעה בכבוד המת היא פגיעה בזכות החוקתית לכבוד המת וזאת במנוגד לסעיף 2 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (לעניין זה ראו: ע"א 294/91 **חברה קדישא גחש"א "קהילת ירושלים" נ' קסטנבאום**, פ"ד מו(2) 464 (1992); ע"א 6024/97 **שביט נ' חברה קדישא גחש"א ראשל"צ**, פ"ד נג(3) 600 (1999); בג"ץ 6126/94 **סנש נ' רשות השידור**, פ"ד נג(3) 817 (1999); בג"ץ 52/06 **חברת אלאקסא לפיתוח נכסי ההקדש המוסלמי בא"י בע"מ נ' Simon Wiesenthal Center Museum Corp.** (פורסם בנבו, 29.10.2008); בג"ץ 7583/98 **בכרד נ' שר הפנים**, פ"ד נד(5) 832 (2000)).

לאור האמור לעיל, הנכם מתבקשים להורות על פתיחת חקירה פלילית עצמאית ובלתי תלויה בגין הארוע הנ"ל.

בכבוד רב,
סאוסן זהר, עורכת דין